

Elias Karavolias

23/10, Institute of Diplomacy and Global Affairs, Athens

AFRICA

Ενα εργοτάξιο κόντρα στην κρίση

Φωτοβολταϊκά

Τρένα

Υδρευση

Οπτικές ίνες

Γεωργία, εκπαίδευση, υγεία, ενέργεια, μεταφορές, ασφάλεια

Αιολική ενέργεια

Κατασκευή λιμανιών

Γεώτρηση πετρελαίου

Εξόρυξη κάρβουνου

Επενδύσεις πάνω από 390 δισ. € της Νοτιοαφρικανικής Κοινότητας Ανάπτυξης

Ο μέσος ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ

Από το 2007 έως το 2015

- Κάτω από 0
- Κάτω από 3
- 3-4
- 4-5
- 5-7

Τα μεγαλύτερα πρότζεκτ

- 1** 441,48 δισ. ευρώ για το πρόγραμμα παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος Desert Power. Πρόκειται για σχέδια κατασκευής ηλιακών και αιολικών πάρκων στο Μαρόκο, την Αλγερία, την Τυνησία, τη Λιβύη και την Αίγυπτο με σύνδεση προς την Ευρώπη και τη Μέση Ανατολή.
- 2** 78 δισ. ευρώ για τη σιδηροδρομική γραμμή που θα συνδέει το Κάιρο με το Κέιπ Τάουν. Ακόμα 5 δισ. θα επενδυθούν για την κατασκευή σιδηροδρόμων και δικτύου οπτικών ινών στη Ρουάντα.
- 3** 4,68 δισ. ευρώ για πετρέλαιο και αποθέματα φυσικού αερίου στη Νιγηρία και τις ακτές Αγκόλας και Κονγκό.
- 4** 15,60 δισ. ευρώ μέχρι το 2020 για την κατασκευή έργων υποδομής στην Ακτή Ελεφαντοστού, σε τομείς όπως η ασφάλεια, οι μεταφορές, η ενέργεια, η υγεία και η εκπαίδευση.
- 5** 780 εκατ. ευρώ για έργο υδροηλεκτρικής ενέργειας στο Καμερούν.
- 6** 7,80 δισ. ευρώ για επενδύσεις στα ορυχεία άνθρακα στη Μοζαμβίκη.
- 7** 17,60 δισ. ευρώ για την κατασκευή ηλιακού πάρκου στα όρια της ερήμου Καλαχάρι, στη Νότια Αφρική.

Σύμφωνα με την έκθεση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου UNCTAD, μέχρι το 2014 η Αφρική θα έχει τη μεγαλύτερη αύξηση ξένων επενδύσεων και μάλιστα σε ποσοστό 82%. Αυτό σημαίνει ότι οι αφρικανικές χώρες θα ακολουθούν κατά πόδας την Ασία και την ΕΕ, καθώς θα συγκεντρώνουν 78 δισ. ευρώ σε επενδύσεις, με αυξητικές τάσεις. Επενδύσεις κάνουν και οι ίδιοι οι Αφρικανοί. Οι υπουργοί Υποδομών 15 κρατών της Νότιας Αφρικής SADC συμφώνησαν να υλοποιήσουν ένα μαζικό επενδυτικό πρόγραμμα σε ολόκληρη την ήπειρο, το οποίο θα είναι ένα πακέτο ύψους 500 δισ. δολαρίων με χρηματοδότηση από τα κρατικά ταμεία, τις τράπεζες και ιδιώτες επενδυτές.

Οι φετινές επενδύσεις Η προέλευση των κεφαλαίων

- Στην Αφρική υπάρχουν 61 χώρες συμπεριλαμβανομένων και των περιοχών που ανήκουν σε Ισπανία και Πορτογαλία , οι περισσότερες από τις οποίες απέκτησαν την ανεξαρτησία τους τα τελευταία 50 χρόνια.
- Φυλετικές και θρησκευτικές διαφορές, οικονομικά συμφέροντα από τις εποχές της αποικιοκρατίας , φιλόδοξοι φύλαρχοι ,είναι οι βασικές αιτίες που τα περισσότερα αφρικανικά κράτη σπαράσσονται από σκληρούς και βάρβαρους εμφύλιους πολέμους.
- Οι χώρες με τον μεγαλύτερο πληθυσμό είναι

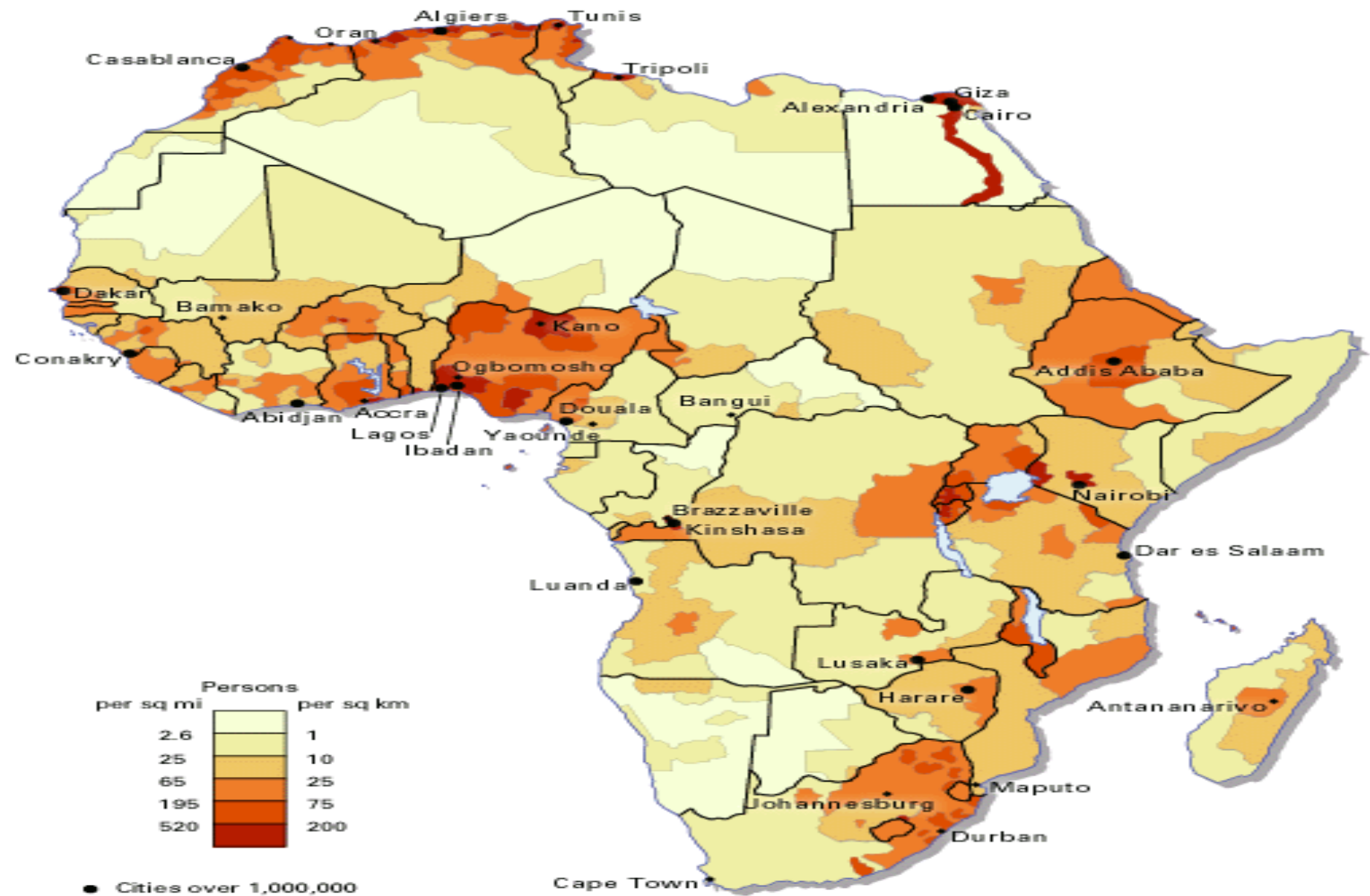
Νιγηρία – 160 εκατ.

Αίγυπτος - 85 εκατ.

Αιθιοπία – 85 εκατ.

Λ.Δ. Κονγκό – 70 εκατ.

Πληθυσμιακή πυκνότητα

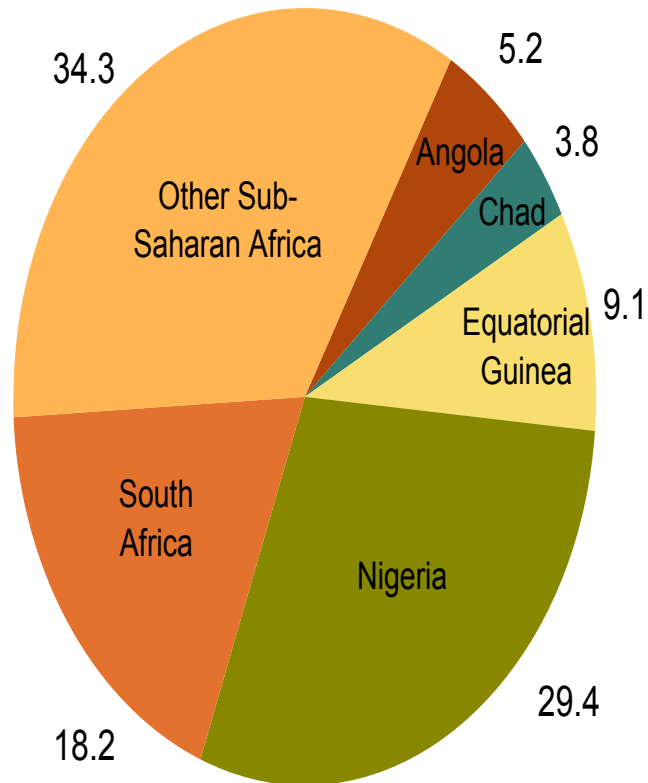

- Το Δημόσιο Χρέος των χωρών της υποσαχάριας Αφρικής ήταν 85% του ΑΕΠ το 2000 και έπεσε στα 40% τέλη του 2011 (προγράμματα της World Bank, του IMF , της African Development Bank
- Ο ρυθμός αύξησης των επενδύσεων έφθασε κατά μ.ο ετησίως το 22% σε κάθε χώρα ενώ οι εξαγωγές έφθασαν συνολικά πέρυσι το + 25% στο σύνολο των κρατών.(υψηλότερα μεγέθη από αυτά των Τίγρεων της Ασίας, στα τέλη της δεκαετίας του '80)
- Η άνοδος στις τιμές των εμπορευμάτων (2007 – σήμερα) οδήγησε σε μεγάλη κρίση υποσιτισμού αλλά : 400 εκατομμύρια κάτοικοι που δουλεύουν σε αγροτική και γεωργική παραγωγή, είχαν θετικές μεταβολές σε εισοδήματα και αγοραστική δύναμη.
- Ένας στους τρεις Αφρικανούς ζει σε χώρα που είχε 4% ανάπτυξη μ. ετησίως, από το 2000-2011(χωρίς φυσικά τα ανάλογα αποτελέσματα αναδιανομής πλούτου
- Μεγάλη εξαίρεση ήταν η Zimbabwe που είχε πληθωρισμό το 2007-8 ύψους 100,000 %
- Η Ν. Αφρική εμφανίζεται ως βασική κινητήρια δύναμη στις άμεσες ξένες επενδύσεις(ΑΞΕ) με αύξηση 25% κατά το περασμένο έτος
- Το σύνολο ΑΞΕ στην Αφρική μειώθηκε πέρυσι σε 42,6 δισ. \$ από \$ 43,1 δισ. το 2010, γεγονός το οποίο οφειλόταν κυρίως στην πολιτική και κοινωνική αστάθεια στη Βόρεια Αφρική

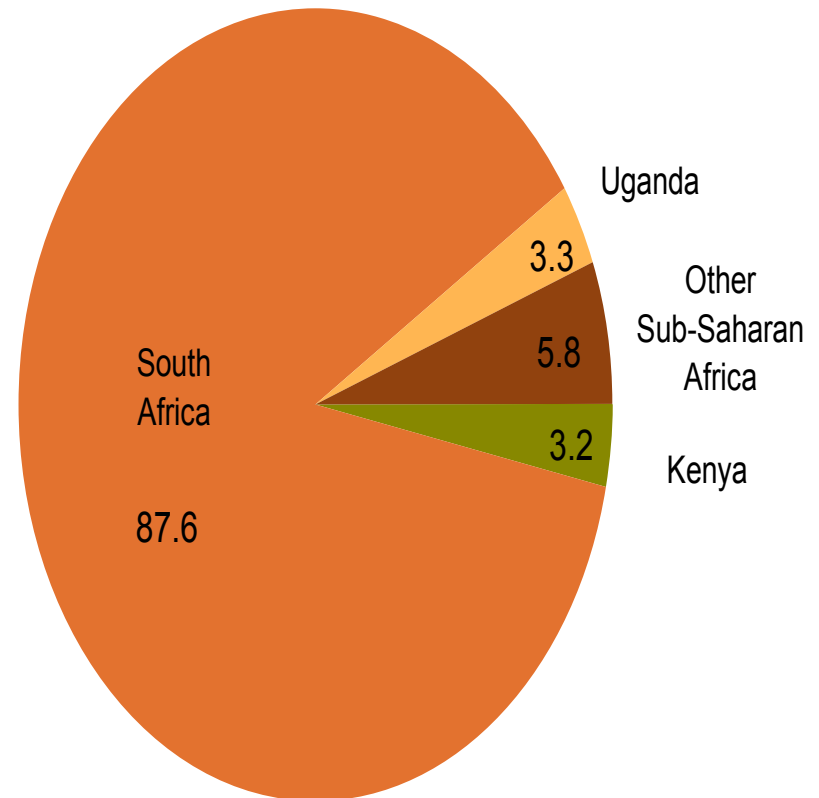
Ανισοκατανομή κεφαλαίων

IMF report- 2012

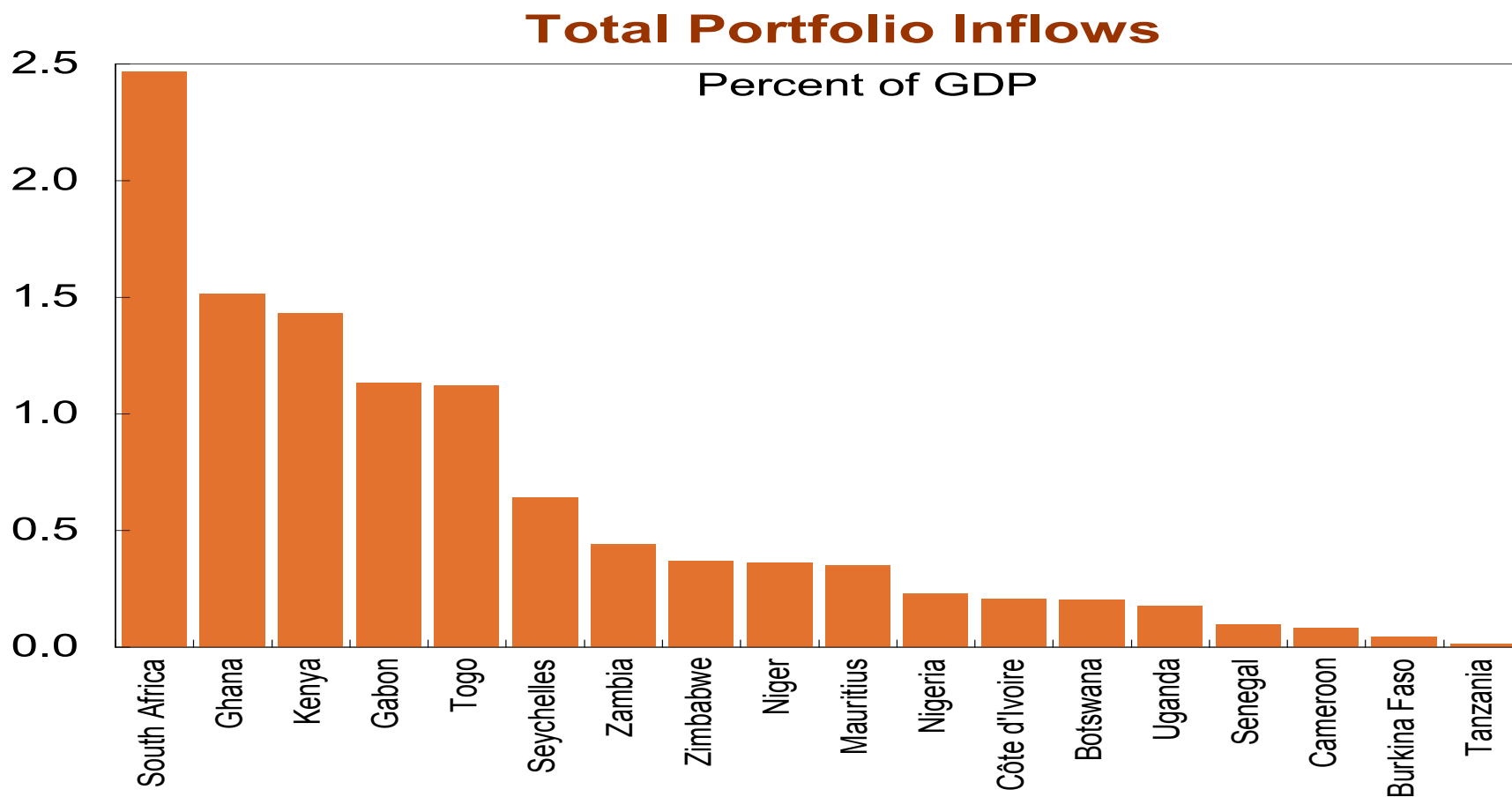
Distribution of FDI Inflows
(In percent of total inflows)

Portfolio Inflows to Sub-Saharan Africa
(Percent of total; total inflows: US\$58.6 billion)

Αυξητικές τάσεις εισροών και σε άλλες χώρες

Διάσκεψη 2012 των Ηνωμένων Εθνών για το Εμπόριο και την Ανάπτυξη (UNCTAD)

- **Οι προοπτικές για την αφρικανική ήπειρο κατά το τρέχον έτος είναι θετικές, καθώς οι καλοί ρυθμοί οικονομικής ανάπτυξης, οι οικονομικές μεταρρυθμίσεις και οι υψηλές τιμές των βασικών προϊόντων ενισχύουν θετικά τις τάσεις των επενδυτών.**
- **Οι καθαρές πωλήσεις που αφορούν σε συγχωνεύσεις και εξαγορές υπερδιπλασιάστηκαν κατά τους πρώτους πέντε μήνες του τρέχοντος έτους, ως προς την ίδια περίοδο του προηγούμενου έτους.**
- **Η Αφρική γράφει ρυθμούς οικονομικής ανάπτυξης οι οποίοι ξεπερνούν αυτούς των περισσότερων ανεπτυγμένων αγορών καθώς και ορισμένων εκ των αναδυόμενων.**
- **Η σχετική σημασία των πρωτογενών τομέων των αφρικανικών οικονομιών ως προς τις ΑΞΕ μειώνεται ενώ παρατηρείται μεταστροφή προς τις υπηρεσίες και τη βιομηχανία**

Παραγωγή

- **Γεωργική παραγωγή** : σε πολλές χώρες με τη γεωργία ασχολούνται πάνω από το 70% του πληθυσμού, ενώ σε μερικές χώρες το ποσοστό αυτό φτάνει και το 85%.
- **Προϊόντα** : **σιτάρι**, που καλλιεργείται μόνο στις χώρες τις μεσογειακές, **καλαμπόκι**, που καλλιεργείται εκτός από τις μεσογειακές χώρες και στη Νοτιοαφρικανική Δημοκρατία, **ρύζι**, **ζαχαροκάλαμο**, **κασσάβα** από την οποία στην Αφρική παράγεται το 43% της παγκόσμιας παραγωγής, **χουρμάδες** (το 44% της παγκόσμιας παραγωγής), **κόκκος** (το 78% της παγκόσμιας παραγωγής), **αράπικα φιστίκια** (το 29% της παγκόσμιας παραγωγής), **το κακάο** (το 67% της παγκόσμιας παραγωγής), **βαμβάκι** , **καουτσούκ** κα.
- **Μονοκαλλιέργειες**: η Νιγηρία και η Σενεγάλη με τα φιστίκια, η Γκάνα και η Ακτή του Ελεφαντόδοντου με το ν καφέ.
- **Κτηνοτροφία** - παράγεται μόνο το 2,5% της παγκόσμιας παραγωγής από κρέας, γάλα, τυρί και μαλλί.
- **Το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής εξάγεται δημιουργώντας τεράστιο επισιτιστικό πρόβλημα στους ιθαγενείς κατοίκους.**
- **Φτώχεια-αναλφαβητισμός-ασθένειες –υποσιτισμός και έλλειψη νερού είναι οι λέξεις που περιγράφουν το βιοτικό επίπεδο στην Αφρική**

Land and poverty in Africa

Land

Agricultural potential

- High
- Medium
- Low

Vulnerability to desertification

High and very high

«Land grabbing»

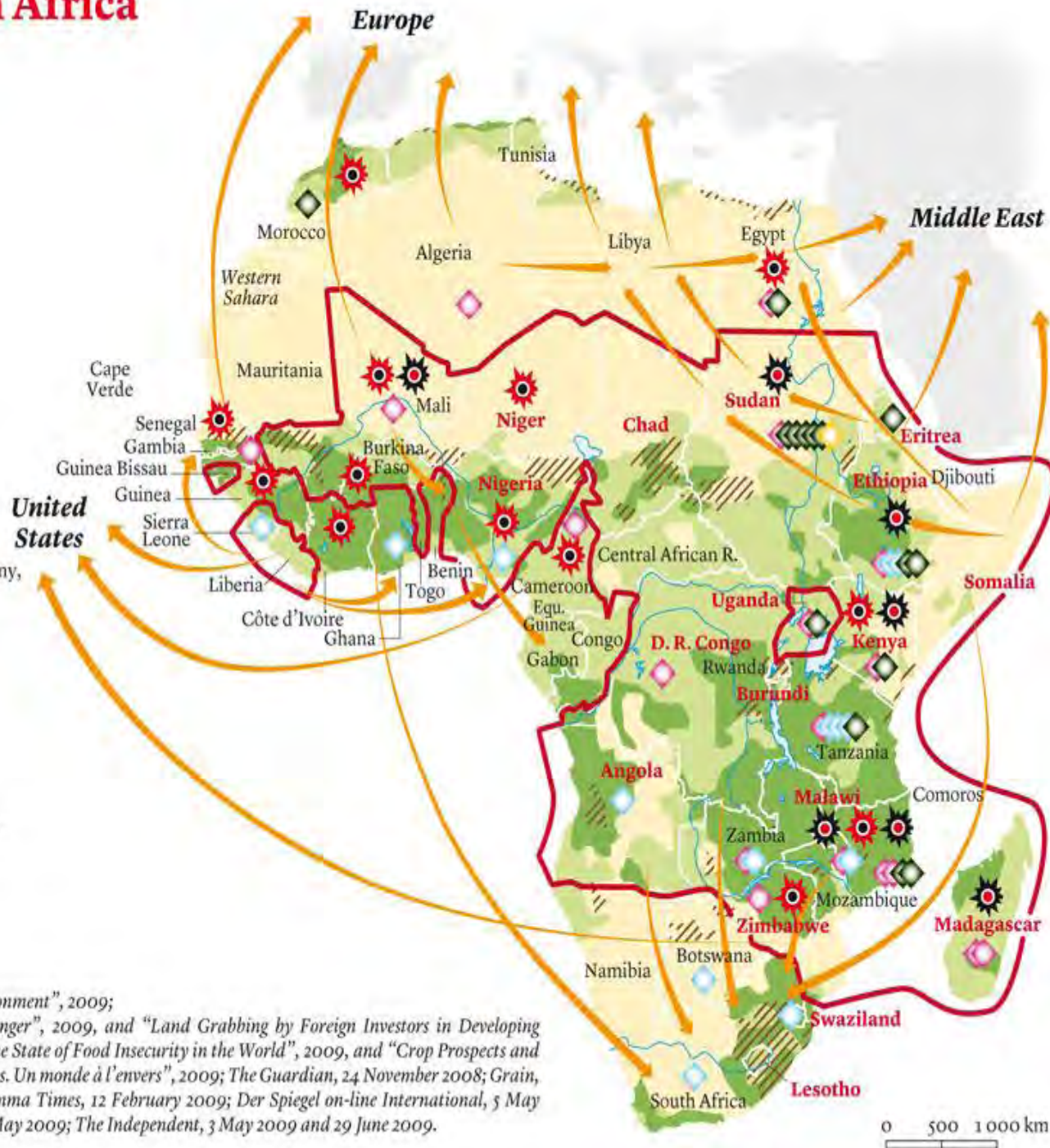
Foreign acquisitions of farmland

- America: United States
- Middle East: Saudi Arabia, West Bank, Qatar, United Arab Emirates, Kuwait
- Europe: United Kingdom, Sweden, Germany, Portugal, Norway
- Asia: China, South Korea, India
- People uprisings

Hunger and poverty

- Hunger index (GHI) alarming and extremely alarming
- Hunger riots
- Food crisis
- Main migration flows

Sources: UNEP, "Africa. Atlas of Our Changing Environment", 2009; IFPRI, "Global Hunger Index. The Challenge of Hunger", 2009, and "Land Grabbing by Foreign Investors in Developing Countries: Risks and Opportunities", 2009; FAO, "The State of Food Insecurity in the World", 2009, and "Crop Prospects and Food Situation", 2009; Le Monde diplomatique, "Atlas. Un monde à l'envers", 2009; The Guardian, 24 November 2008; Grain, "Land grabbing and the global food crisis", 2009; Jimma Times, 12 February 2009; Der Spiegel on-line International, 5 May 2009; Integrated Regional Information Networks, 11 May 2009; The Independent, 3 May 2009 and 29 June 2009.

Ορυκτός Πλούτος

- Γύρω από τη Σαχάρα υπάρχουν τεράστια αποθέματα πετρελαίου. Στο νότο, αντίθετα, βγαίνει το 98% της παγκόσμιας παραγωγής διαμαντιών και το 77% της παγκόσμιας παραγωγής του χρυσού
- Η παραγωγή κοβαλτίου στη Δημοκρατία του Κογκό, στο Μαρόκο και στη Ζάμπια φτάνει το 75% της παγκόσμιας παραγωγής, ενώ το χρώμιο, που βγαίνει στη Ροδεσία και στη Νότιο Αφρική αντιπροσωπεύει το 55% της παγκόσμιας παραγωγής.
- Άλλα ορυκτά : τα φωσφορούχα άλατα για λιπάσματα, μαγγάνιο, χαλκός, βωξίτης, μόλυβδος, ψευδάργυρος, βανάδιο, κασσίτερος, μαρμαρυγίας, γραφίτης, σίδηρος, τιτάνιο και αμίαντο. Το μόνο που δεν υπάρχει στην Αφρική είναι το κάρβουνο

Mining in Africa -2012

169

Number of
Companies Mining
in Africa

681

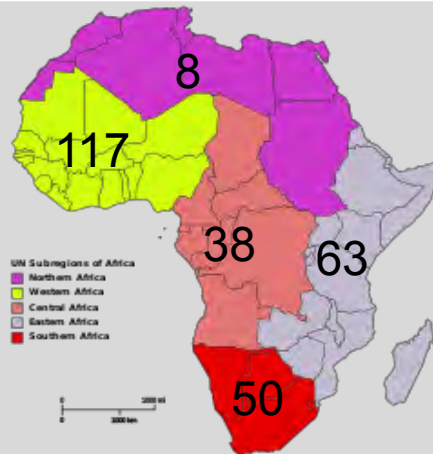
Number of African
Mining Properties

\$12.1B

Amount of Equity
Capital Raised so far
This Year for African
Mining Projects

44

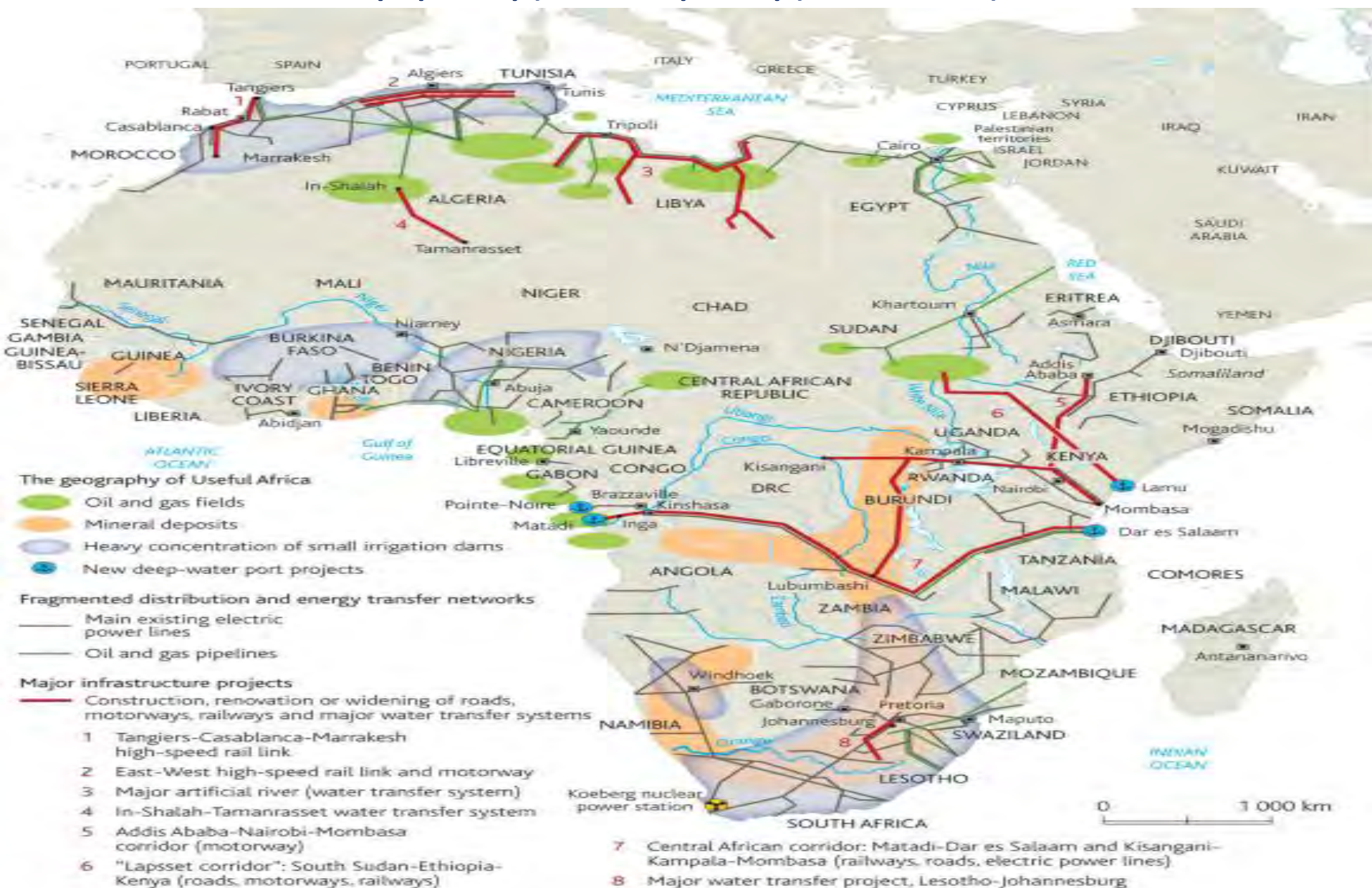
Number of
Countries in Africa
with mining
projects

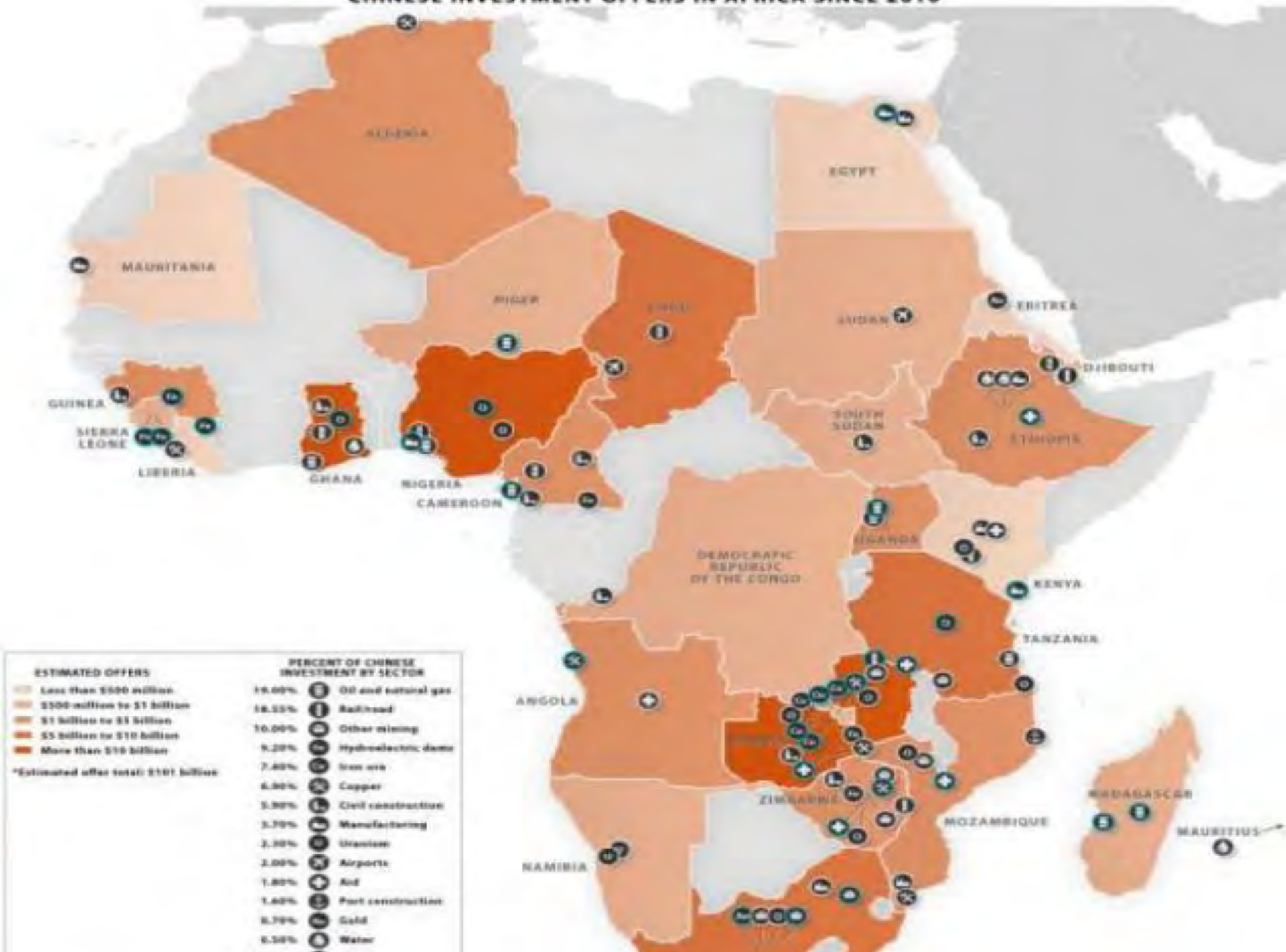
68

Number of Financings
for African Mining
Projects

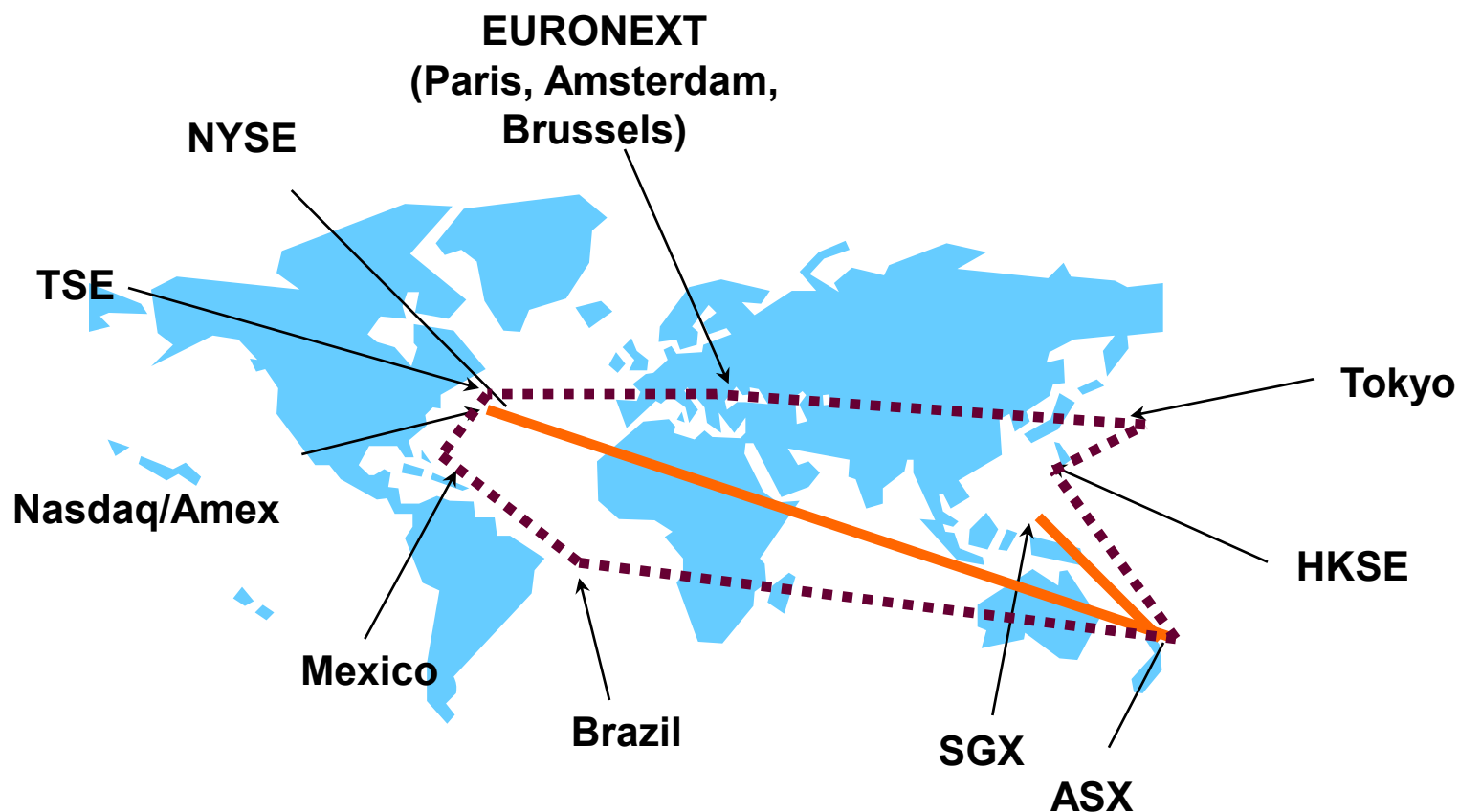
Ο εμφανής και αφανής πλούτος

CHINESE INVESTMENT OFFERS IN AFRICA SINCE 2010

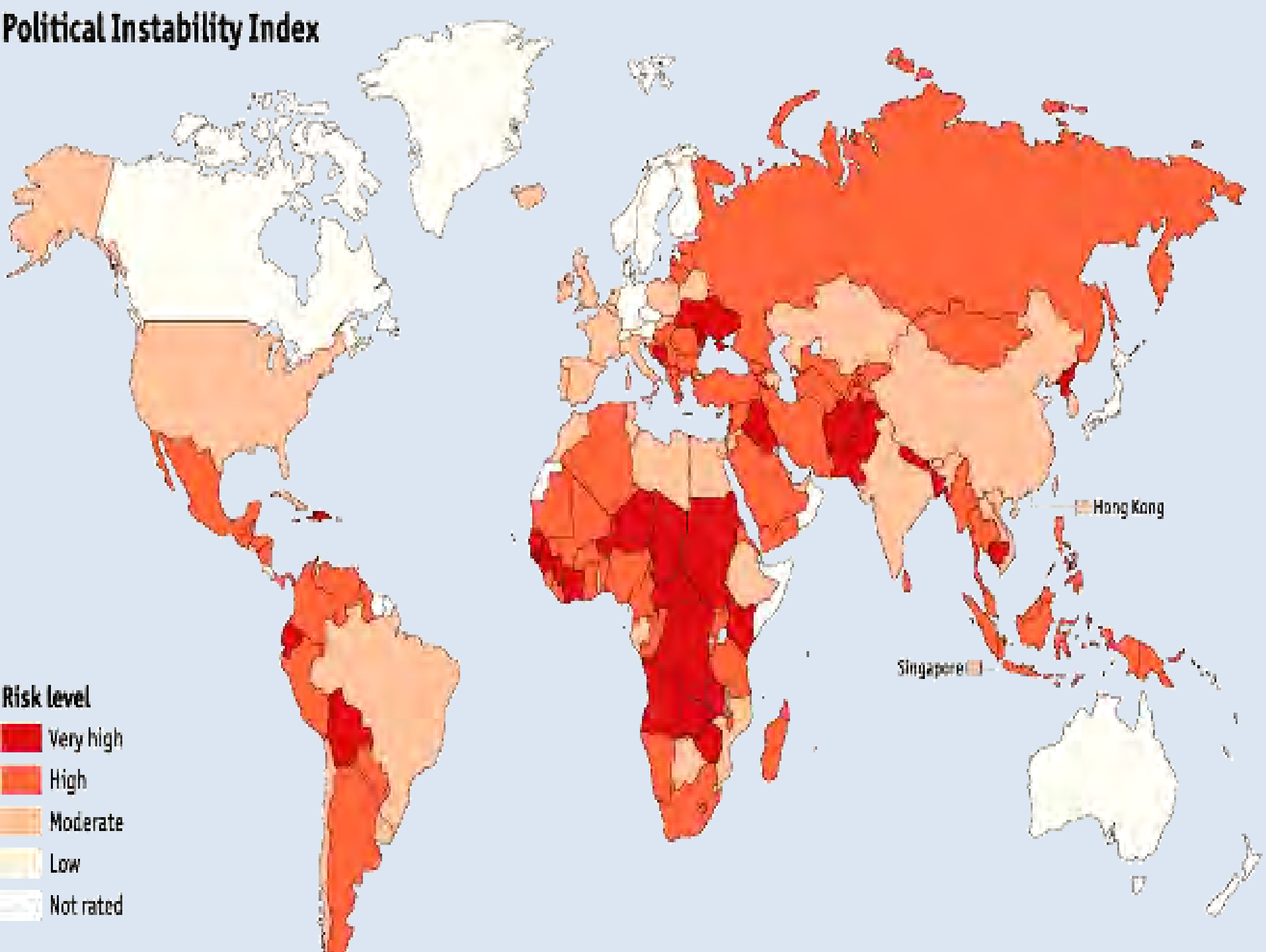

Σύνδεση των μεγάλων αφρικανικών χρηματιστηρίων (Κάιρο, Γιοχάνεσμπουργκ, Ναιρόμπι, με τις διεθνείς αγορές χρήματος)

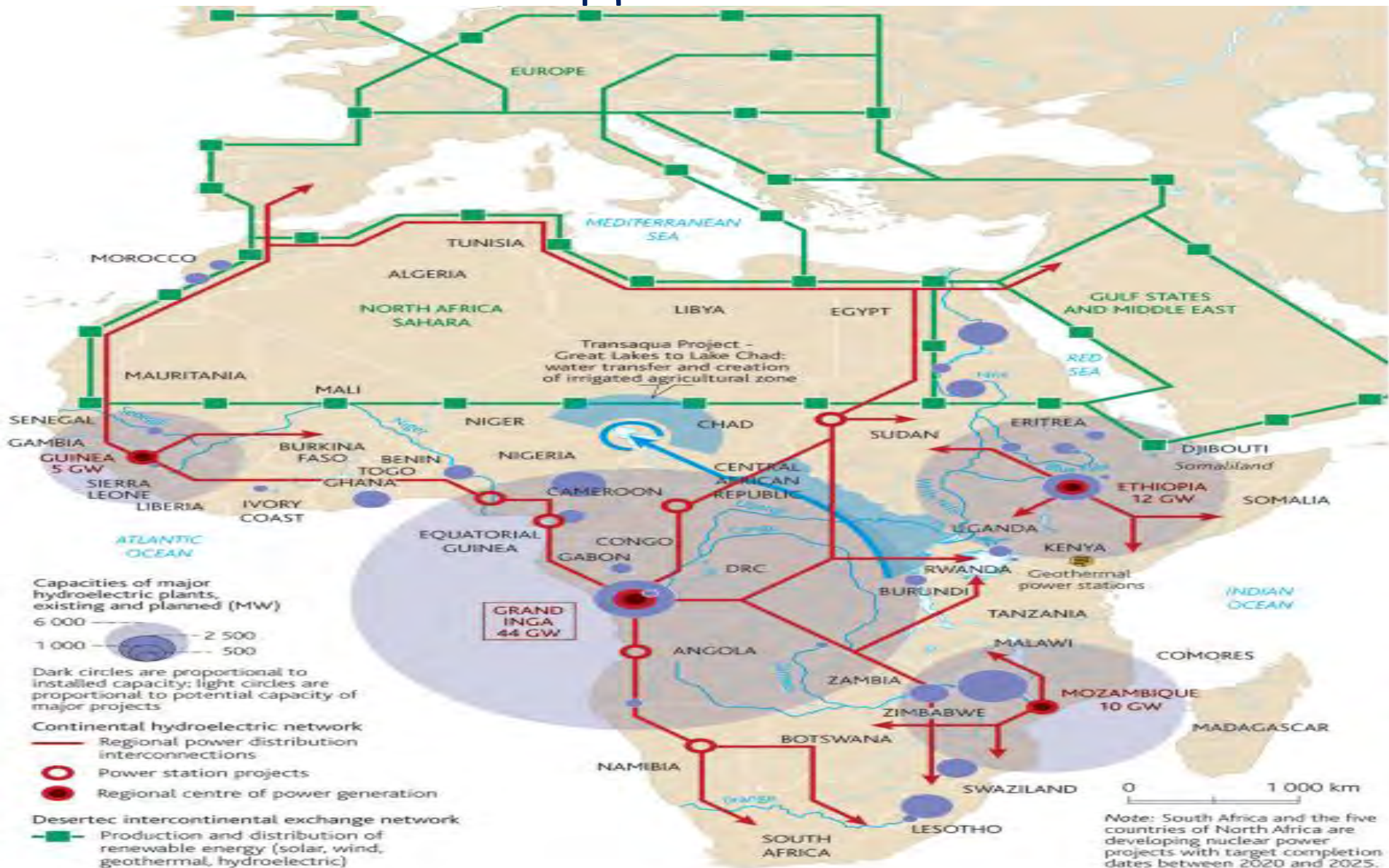

MOUs -Hong Kong, Indonesia, Korea, Malaysia, Philippines, Singapore, Taiwan, Thailand, Tokyo

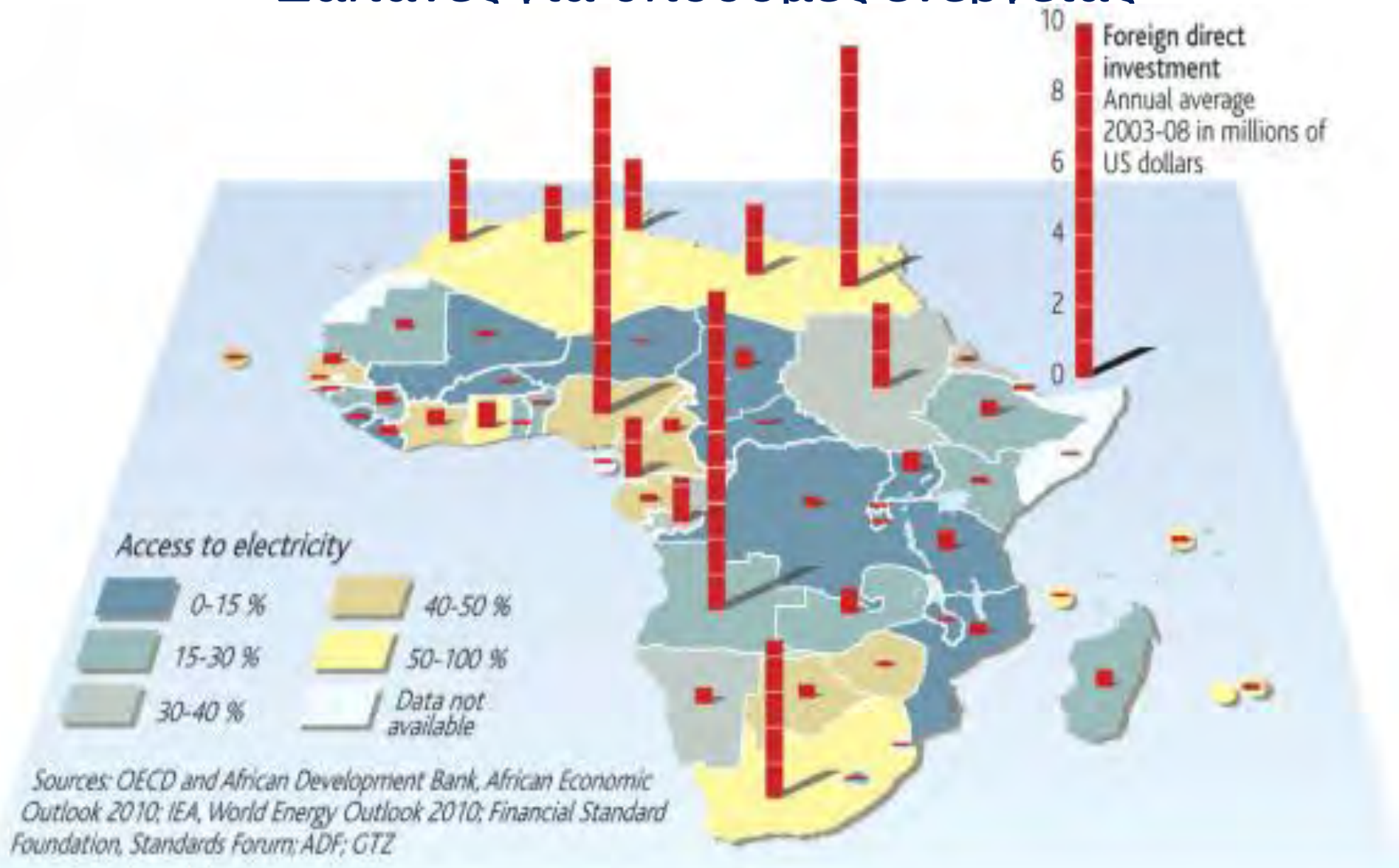
Political Instability Index

Ενεργειακό τοπίο

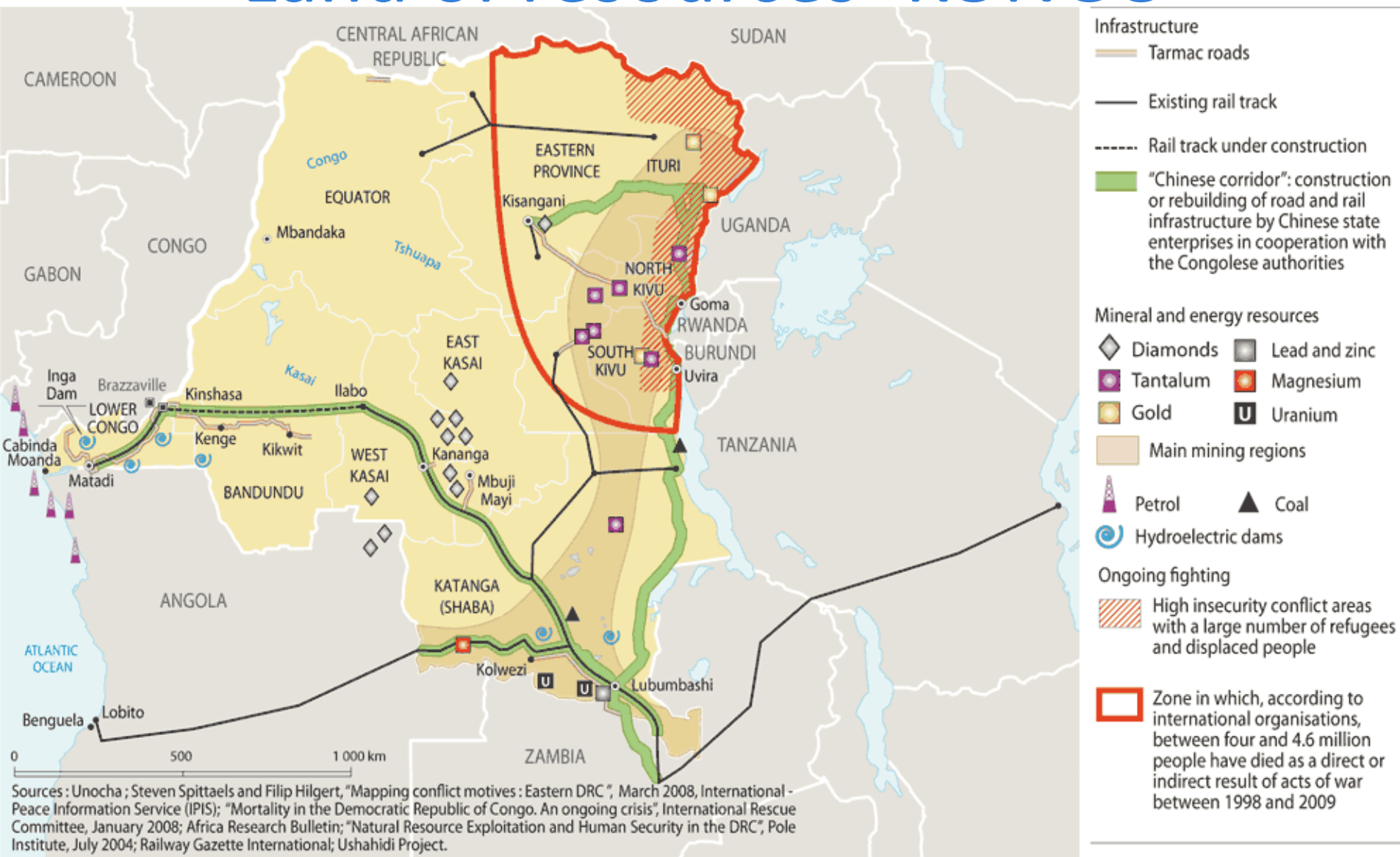
Δαπάνες για υποδομές ενέργειας

The Oil of Nigeria

Land of resources- KONGO

The 25 MW Bujagali Hydroelectric Power Project

Uganda

- Project Cost USD 73,6 M
- ADB loan USD 11 M

ADB roles

- Project Structuring
- Long-term Lender

Benefits

- Independent power project (IPP)
- Expand the supply for electricity
- Reduce generation cost
- Long-term socio economic benefits

The 15MW Sahanivotry Small Hydroelectric Power Project, a catalyst for Power Sector in Madagascar

Project Cost

- Project Cost USD 13 M
- ADB loan USD 6 M

ADB roles

- Project Structuring
- Long-term Lender

Benefits

- Independent power project (IPP)
- Expand the supply for electricity
- Reduce generation cost
- Long-term socio economic benefits

